

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій Сорока

24.08.2022

08-02-51S

СИЛАБУС

SYLLABUS

навчальної дисципліни

«Клінічна практика»

«Clinical practice»

Шифр за ОП

ФП 5

Code in Degree Programme

Освітній рівень:
магістерський (другий)

Level of education:
Master's (second)

Галузь знань:

Field of knowledge:

Охорона здоров'я

22

Health care

Спеціальність:

227

Field of study:

Фізична терапія, ерготерапія

**Physical therapy, occupational
therapy**

Спеціалізація:

227.1

Specialization:

Фізична терапія

Physical therapy

Освітня програма:

Degree Programme:

Фізична терапія

227

Physical therapy

Силабус навчальної дисципліни «Клінічна практика» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізація 227.1 «Фізична терапія». Рівне. НУВГП. 2022. 16 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/23908/>

Розробники силабусу:

Нестерчук Наталія Євгенівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії;

Григус Ігор Михайлович, доктор медичних наук, професор, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії;

Нагорна Ольга Борисівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Силабус схвалений на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 12 від “30” червня 2022 року

Завідувач кафедри *e-підпис* Нестерчук Наталія Євгенівна, д.фіз.вих., професор

*Гарант освітньої програми: доктор наук, професор,
завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії* *e-підпис* Н.Є. Нестерчук

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІОЗ

Протокол № 13 від “30” червня 2022 року

Голова науково-методичної

ради з якості ННІОЗ *e-підпис* Григус Ігор Михайлович, д.м.н., професор

СЗ №-3887 в ЕДО НУВГП

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Фізична терапія
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія 227.1 Фізична терапія
Рік навчання, семестр	1-й рік, 1-й, 2-й, 2-й рік, 3-й семестр
Кількість кредитів	1 семестр – 9 кредитів ЄКТС 2 семестр – 9 кредитів ЄКТС 3 семестр – 6 кредитів ЄКТС
Загальний обсяг	1 семестр – 270 год 2 семестр – 270 год 3 семестр – 180 год
Форма навчання	денна, заочна
Форма підсумкового контролю	1 семестр – залік 2 семестр – залік 3 семестр – залік
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ

ПРОФАЙЛ РОЗРОБНИКА

	Нестерчук Наталія Євгенівна доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Нестерчук_Наталія_Євгенівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-2199-3403
Як комунікувати	n.e.nesterchuk@nuwm.edu.ua

ПРОФАЙЛ РОЗРОБНИКА

	Григус Ігор Михайлович доктор медичних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту охорони здоров'я
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Григус_Ігор_Михайлович
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-2856-8514
Як комунікувати	i.m.grygus@nuwm.edu.ua

ПРОФАЙЛ РОЗРОБНИКА

	Нагорна Ольга Борисівна кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Нагорна_Ольга_Борисівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-6243-4862

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ**Анотація навчальної дисципліни, у т.ч. мета та цілі**

Проходження клінічної практики спрямовано на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема, здатність: проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях; допомагати пацієнту/клієнту зрозуміти, сформулювати та реалізувати власні потреби; контролювати стан пацієнта/клієнта; професійного міжособистісного спілкування з клієнтами, членами мультидисциплінарної команди, фахівцями охорони здоров'я; адаптовуватися та знаходити оптимальне рішення у нових ситуаціях, співпрацюючи з пацієнтом/клієнтом і членами мультидисциплінарної команди; застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності.

Обсяг дисципліни – 24 кредити ЄКТС (1 семестр – 9 кредитів ЄКТС, 2 семестр – 9 кредитів ЄКТС, 3 семестр – 6 кредитів ЄКТС).

Основні теми: Клінічна практика з фізичної терапії в педіатрії, ортопедії, травматології, пульмонології, кардіології, неврології, дітей з особливими потребами, неповносправних осіб, пацієнтів після ампутації.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Посилання щодо розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuw.m.edu.ua/course/view.php?id=4994>

Компетентності

ЗК 3. Здатність оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності.

ЗК 4. Здатність проводити наукові дослідження відповідного рівня, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях.

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проектах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань.

ЗК 8. Здатність до ефективного письмового та усного професійного міжособистісного спілкування з клієнтами, членами мультидисциплінарної команди, фахівцями охорони здоров'я, соціальної та освітньої галузей.

ЗК 9. Здатність адаптовуватися та знаходити оптимальне рішення у нових ситуаціях, співпрацюючи з пацієнтом/клієнтом і членами мультидисциплінарної команди.

ЗК 12. Здатність діяти згідно професійного Етичного Кодексу фізичного терапевта або ерготерапевта та цінувати індивідуальні та культурні відмінності між пацієнтами/клієнтами, членами мультидисциплінарної команди.

ЗК 14. Здатність виконувати експертну роль з питань професійної ідентичності та компетентності.

СК 03. Здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.

СК 06. Здатність допомагати пацієнту/клієнту зрозуміти, сформулювати та реалізувати власні потреби.

СК 09. Здатність контролювати стан пацієнта/клієнта зі складними та мультисистемними порушеннями відповідними засобами й методами.

СК 11. Здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність.

СК 12. Здатність брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик.

СК 13. Здатність здійснювати менеджмент у фізичній терапії, керувати роботою асистентів та помічників.

СК 14. Здатність діяти самостійно в умовах професійної ізоляції.

СК 15. Здатність здійснювати підприємницьку діяльність у фізичній терапії.

Програмні результати навчання

ПРН 04. Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

ПРН 16. Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта.

ПРН 17. Демонструвати вміння проводити самостійну практичну діяльність.

ПРН 19. Демонструвати вміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 20. Здатність брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик.

ПРН 24. Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди

пацієнта/клієнта.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1 семестр 270 год – 9 кредитів ЄКТС	2 семестр 270 год – 9 кредитів ЄКТС	3 семестр 180 год – 6 кредитів ЄКТС
--	--	--

Результати навчання – ПРН – 04

Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Вміти <ul style="list-style-type: none"> - формулювати пошуковий запит, працювати з первинними та вторинними базами даних; - коректувати свою практичну діяльність згідно практики, заснованої на доказах; - порівнювати нові дані з загальноприйнятими підходами до фізичної терапії; - застосовувати нові науково-довказові дані, діючи у межах затверджених клінічних настанов/протоколів; - формувати зміст освітнього процесу залежно від нових науково-довказових даних.
Методи та технології навчання	Методи: демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації. Технології: <i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри). <i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео). <i>Робота в малих групах</i> (команді). <i>Проектна технологія</i> . <i>Аналіз конкретних ситуацій</i> (case study).
Засоби навчання	Тренажери, лабораторне обладнання, графічні засоби, мультимедіа, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, реабілітаційне обладнання, масажні столи, реабілітаційний інвентар.

Результати навчання – ПРН – 16

Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> - сприймати особливості середовища та право на приватне життя і конфіденційність; - виявляти фактичний і потенційний ризик, небезпеку та відповідним чином реагувати на неї; - узагальнювати усі результати обстеження і складати відповідний план професійних дій, враховуючи всі заходи безпеки та протипокази щодо кожної дії; - виявляти готовність, у разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до іншого фахівця сфери охорони здоров'я.
Методи та технології навчання	Методи: демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації. Технології: <i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри). <i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео). <i>Робота в малих групах</i> (команді). <i>Проектна технологія</i> . <i>Аналіз конкретних ситуацій</i> (case study).
Засоби навчання	Тренажери, лабораторне обладнання, графічні засоби, мультимедіа, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, реабілітаційне обладнання, масажні столи, реабілітаційний інвентар.

Результати навчання – ПРН – 17

Демонструвати уміння проводити самостійну практичну діяльність.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати межі власної професійної діяльності; - демонструвати відповідальність за власні професійні рішення та дії; - ідентифікувати ролі та обов'язки інших фахівців сфери охорони здоров'я; - приймати найкращі можливі рішення, виходячи з принципу науково доказової діяльності; - демонструвати готовність у разі невизначеності звертатися по допомогу до іншого фахівця; - демонструвати готовність бути відповідальним за наслідки професійної діяльності перед суспільством та іншим фахівцями.
Методи та технології навчання	Методи: демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації. Технології: <i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри). <i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео). <i>Робота в малих групах (команді).</i> <i>Проектна технологія.</i> <i>Аналіз конкретних ситуацій (case study).</i>
Засоби навчання	Тренажери, лабораторне обладнання, графічні засоби, мультимедіа, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, реабілітаційне обладнання, масажні столи, реабілітаційний інвентар.

Результати навчання – ПРН – 19

Демонструвати уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> - пояснити реакції організму на навантаження; - обґрунтовувати загальні принципи і механізми процесів погіршення стану здоров'я, відновлення та одужання у контексті практичної діяльності у фізичній терапії; - визначати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії. - організовувати та проводити педагогічну, навчальну діяльність.
Методи та технології навчання	Методи: демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації. Технології: <i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри). <i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео). <i>Робота в малих групах (команді).</i> <i>Проектна технологія.</i> <i>Аналіз конкретних ситуацій (case study).</i>
Засоби навчання	Тренажери, лабораторне обладнання, графічні засоби, мультимедіа, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, реабілітаційне обладнання, масажні столи, реабілітаційний інвентар.

Результати навчання – ПРН – 20

Здатність брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Вміти <ul style="list-style-type: none"> - працювати в команді; - спрямовувати діяльність, пояснювати та організовувати практичну діяльність, як клінічний керівник, методист навчальних практик; - вибирати належний метод надання послуг, залежно від потреб
--	--

	<p>пацієнта/клієнта чи розміру групи;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляти існуючі ресурси або створювати науково-доказові ресурси; - організувати приміщення, необхідне обладнання та забезпечити інформацією; - проводити заплановані заняття; - пояснювати інформацію у найбільш ефективний спосіб; - оцінити результати впровадження та, при потребі, здійснити її корекцію.
Методи та технології навчання	<p><u>Методи:</u> демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації.</p> <p><u>Технології:</u></p> <p><i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри).</p> <p><i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео).</p> <p><i>Робота в малих групах (команді).</i></p> <p><i>Проектна технологія.</i></p> <p><i>Аналіз конкретних ситуацій (case study).</i></p>
Засоби навчання	Тренажери, лабораторне обладнання, графічні засоби, мультимедіа, відео- і звуковідтворююча, проєкційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, реабілітаційне обладнання, масажні столи, реабілітаційний інвентар.

Результати навчання – ПРН – 24

Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - слідувати законодавчим актам, що стосуються фахівців сфери охорони здоров'я України; - дотримуватись меж загальної сфери професійної діяльності; - дотримуватись Етичного Кодексу фізичного терапевта; - діяти згідно власних професійних рішень; - вести записи результатів фізичної терапії; - використовувати лише ті аббревіатури і термінологію, яка є прийнятною для даної установи; - проявляти повагу до пацієнта/ клієнта; - проявляти емпатію; - дотримуватись ефективного спілкування; - дотримуватись медичного права; - розуміти необхідність отримання згоди як з боку пацієнта/клієнта, так і з боку надавача послуг; - розуміти принципи отримання згоди, у випадках, коли пацієнт/клієнт є недостатньо компетентним, або не спроможний дати згоду; - повідомляти пацієнту/клієнту інформацію про кожену процедуру, що виконується; - отримувати і записувати згоду пацієнта/клієнта на проведення кожної процедури; - сприймати та поважати потребу пацієнта/клієнта у спілкуванні; - сприймати та поважати культурні відмінності; - обговорювати вплив культури на можливості проведення фізичної терапії.
Методи та технології навчання	<p><u>Методи:</u> демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації.</p> <p><u>Технології:</u></p> <p><i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри).</p> <p><i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео).</p>

	<i>Робота в малих групах (команді). Проектна технологія. Аналіз конкретних ситуацій (case study).</i>
Засоби навчання	Тренажери, лабораторне обладнання, графічні засоби, мультимедіа, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, реабілітаційне обладнання, масажні столи, реабілітаційний інвентар.

1 семестр	Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
	Усього за захист клінічної практики, балів	40
	Усього за дисципліну	100
2 семестр	Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
	Усього за захист клінічної практики, балів	40
	Усього за дисципліну	100
3 семестр	Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
	Усього за захист клінічної практики, балів	40
	Усього за дисципліну	100

Зміст контролю	Форма діяльності	Завдання
Відвідування клінічної практики та виконання передбачених навчальних завдань	Практичне виконання завдань, реалізація знань та здобутих навичок. Словесні методи: бесіда, розповідь, пояснення. Наочні методи: ілюстрування демонстрування. Інтерактивний метод: кейс-метод	- Застосування клінічних шкал/тестів для оцінки функціональних порушень (рухової функції, координаційної функції, функції ходьби, тощо); - постановка реабілітаційного діагнозу, визначення довгострокових і короткострокових цілей фізичної терапії; - складання та впровадження програм фізичної терапії; - презентувати вибраний клінічний випадок.
Результат діяльності	- Підготувати поточну документацію - Взяти участь в анкетуванні щодо переваг недоліків та пропозицій відносно покращення проведення клінічної практики - Підготувати презентацію про проходження клінічної практики у вигляді кейс-методу - Прийняти участь у захисті клінічної практики	

Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Знати способи оцінки результатів наукових досліджень у практичній діяльності	Вміти критично оцінити та обговорити результати наукових досліджень	Встановлювати зв'язки, обговорювати результати наукових досліджень у практичній діяльності	Бути відповідальним за результати оцінки наукових досліджень
Знати способи та методи проведення наукових досліджень та їх публікацій	Вміти провести наукове дослідження та опублікувати його результати	Провести наукове дослідження та представити його результати	Бути відповідальним за результати проведеного дослідження та його оприлюднення
Знати способи та	Вміти сформулювати	Встановлювати	Бути відповідальним за

методи формування ідей та гіпотез	ідеї та гіпотези для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань	відповідні зв'язки для реалізації ідей та гіпотез при вирішенні клінічних, наукових та освітніх завдань	очікувані результати власних ідей та гіпотез
Знати письмові та усні форми професійного спілкування між членами мультидисциплінарної команди	Вміти застосовувати письмові та усні форми професійного спілкування між членами мультидисциплінарної команди	Демонструвати навички та уміння письмового та усного спілкування між членами мультидисциплінарної команди	Бути відповідальним за ефективність письмового та усного професійного спілкування у мультисистемній команді
Знати форми та способи прийняття оптимальних рішень для пацієнта/клієнта та членів реабілітаційної команди	Вміти адаптовувати та знаходити оптимальні рішення для пацієнта/клієнта та членів реабілітаційної команди	Демонструвати навички та уміння прийняття оптимальних рішень для пацієнта/клієнта та членів реабілітаційної команди	Бути відповідальним за прийняті рішення для пацієнта/клієнта, членів реабілітаційної команди
Знати Етичний Кодекс фізичного терапевта, законодавчі документи, що стосуються охорони здоров'я, соціального захисту, освіти, фізичної терапії	Дотримуватися Етичного Кодексу фізичного терапевта, законодавства, вміти отримувати згоду пацієнта/клієнта або опікунів на проведення заходів фізичної терапії	Проявляти повагу до пацієнта/клієнта; проявляти емпатію; дотримуватись ефективного спілкування; сприймати та поважати потребу пацієнта/клієнта у спілкуванні	Бути відповідальним за власні професійні рішення, дотримання етичних та юридичних вимог
Знати роль фізичного терапевта при здійсненні експертної оцінки власного дотримання компетенцій	Вміти виявляти та оцінювати себе критично, відповідно до професійних компетенцій	Користуватися засобами комунікації; зрозуміло і недвозначно викладати свою думку, знання та пояснення, що обґрунтовують дії відповідно до професійних компетенцій	Самостійно вибирати оптимальні способи оцінки професійних компетенцій та самоідентифікацій
Знати засоби, методи та форми фізичної терапії при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях	Вміти безпечно та ефективно проводити програму фізичної терапії; діяти наполегливо та цілеспрямовано; модифікувати обсяг навантаження, зміст та спрямованість занять залежно від функціонального, психологічного та когнітивного стану пацієнта; вибирати необхідний рівень допомоги; визначати частоту занять і тривалість курсу фізичної терапії;	У разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до інших фахівців; надавати пацієнтові/клієнтові вербальні та невербальні підказки, корегуючи виконання вправ/дій, і, при потребі, перефразувати інструкції; взаємодіяти з членами мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами	Бути відповідальним за ефективне провадження фізичної терапії для осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях

	вносити корективи в індивідуальну програму реабілітації з усіма учасниками реабілітаційного процесу; за необхідності корегувати цілі; обговорити реабілітаційний процес з пацієнтом/клієнтом та/або родичами, опікунами, близькими, іншими фахівцями; надати пацієнтам/клієнтам програму для самостійних занять		
Знати основи психології, соціології; основи науково-доказової практики та методів прогнозування та планування у фізичній терапії; моделі встановлення цілей; основні протипокази і застереження щодо проведення заходів фізичної терапії	Вміти оцінити потреби та реабілітаційний потенціал пацієнта/клієнта; трактувати програму та пояснювати її пацієнту/клієнту	Представляти чітко логічне обґрунтування цілей та програми фізичної терапії, при комунікації з членами мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами; обговорювати відповідні методи втручання/догляду.	Самостійно прагнути допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти і реалізувати його власні потреби. Самостійно демонструвати уміння обґрунтовувати цілі та програми фізичної терапії
Знати форми та методи проведення та реєстрації результатів оперативного, поточного та етапного контролю за станом пацієнта/клієнта; критерії досягнення цілей; особливості корегування цілей та завдань залежно від результатів контролю; критерії оцінювання ефективності самостійної діяльності пацієнтів/клієнтів	Вміти проводити оперативний, поточний та етапний контроль за станом пацієнта/клієнта, документувати їх результати; оцінювати ефективність фізичної терапії; визначати ставлення пацієнта/клієнта до отриманих результатів; навчати пацієнта/клієнта застосовувати методи самоконтролю; дотримуватися стандартів під час вимірювання результатів; інтерпретувати отримані дані; керувати процесом фізичної терапії	Чітко повідомляти про результати контролю при комунікації з членами мультидисциплінарної команди, пацієнтами/клієнтами чи опікунами.	Самостійно проводити оперативний та поточний контроль за станом пацієнта/клієнта; бути відповідальним за своєчасне та достовірне проведення контролю стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами, за належним документуванням отриманих результатів.
Знати методи, форми та способи впровадження	Вміти здійснити вибір сучасної науково-доказової інформації та	Продемонструвати навик та уміння вибору та імплементації	Бути відповідальним за результати вибраних та імplementованих

наукових даних у практичну діяльність фізичного терапевта	імплементувати її у практичну діяльність фізичного терапевта	сучасних науково-доказових даних	науково-доказових даних
Знати дидактичні принципи та педагогічні методи клінічного навчання фізичного терапевта	Вміти застосовувати педагогічні та дидактичні методи у навчальних програмах клінічної освіти фізичного терапевта	Здатність обмінюватися інформацією з членами колективу/студентами, спілкуватися з ними вербально та невербально	Бути відповідальним за прийняті рішення та клінічне навчання колег/студентів
Знати основи менеджменту, роль та функції асистентів та помічників	Вміти застосовувати методи управління та контролю за власною практичною діяльністю, керувати роботою асистентів та помічників	Здатність застосовувати основи менеджменту для корегування ролі та функції асистентів та помічників	Самостійно визначати способи управління та контроль за власною практичною діяльністю; бути відповідальним за прийняті рішення та роботу асистентів та помічників
Знати сферу професійної діяльності фізичного терапевта, основи менеджменту, принципи науково-доказової практики, Етичний кодекс фізичного терапевта, методи самоосвіти та безперервного професійного розвитку	Вміти провадити діяльність у рамках професійної діяльності, удосконалювати свою професійну діяльність згідно сучасних науково-доказових даних та підтримувати безперервний професійний розвиток	Представляти чітке розуміння сфери професійної діяльності фізичного терапевта, основ менеджменту, принципів науково-доказової практики, дотримання Етичного кодексу фізичного терапевта, методів самоосвіти та безперервного професійного розвитку	Бути відповідальним за дотримання професійних компетенцій, безперервного професійного розвитку та принципів постійного покращення якості реабілітаційних послуг
Знати основи законодавства України про підприємницьку діяльність, Етичний Кодекс фізичного терапевта, культурні особливості та традиції сучасного населення України і їх вплив на ставлення людей до питань здоров'я та способу життя; вплив віку, статі, соціального становища та переконань пацієнта/клієнта на фізичну терапію, ерготерапію	Вміти діяти етично, відповідно до законодавства, традицій, релігійних та культурних переконань пацієнта/клієнта та поважати їх гідність; забезпечити конфіденційність; аналізувати вербальне та невербальне спілкування пацієнта/клієнта і відповідно діяти	На основі знань медичного права та Етичного Кодексу спілкуватися з особами та групами осіб різної культурної, етнічної, релігійної та соціальної приналежності; використовувати доступну професійну термінологію та пояснення прийнятні для пацієнта/клієнта та його опікунів/родичів, постачальників та споживачів послуг	Бути відповідальним та дотримуватися етичних і юридичних вимог під час провадження підприємницької діяльності

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Тема 1. Фізична терапія. Біопсихосоціальний підхід, завдання, мета, принципи, сучасні стандарти та критерії фізичної терапії. Законодавчо-правова база в Україні.

Тема 2. Засоби і форми проведення фізичної терапії. Особливості складання індивідуальних програм фізичної терапії, складові програм, загальні вимоги до методики проведення фізичної терапії. Міждисциплінарний підхід. Ведення документації.

Тема 3. Реабілітаційне обстеження, визначення стану здоров'я, функціонального стану організму, рухових можливостей та фізичних якостей. Реабілітаційний діагноз. Підходи до використання міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в процесі фізичної терапії.

Тема 4. Проведення реабілітаційного втручання. Модель взаємостосунків «фізичний терапевт – пацієнт». Поняття «якість життя пацієнта» в контексті фізичної терапії.

Тема 5. Відпрацювання практичних умінь та навичок з фізичної терапії пацієнтів у педіатрії, ортопедії, травматології, пульмонології, кардіології, неврології, дітей з особливими потребами, неповносправних осіб, пацієнтів після ампутації. Особливості застосування засобів фізичної терапії.

Тема 6. Просвітницька робота з пацієнтами, батьками, опікунами дітей під час проведення фізичної терапії. Система контролю та оцінювання ефективності програм фізичної терапії.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, вміння відчувати настрій співрозмовника, вміння працювати в команді, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, знаходити вихід зі складних ситуацій, комунікаційні якості, навички ведення перемовин, навички усного спілкування, працелюбність, саморозвиток, творчі здібності (креативність).

Порядок та критерії оцінювання

Поточний контроль знань буде проводитись оцінюванням виконаних завдань під час проходження клінічної практики.

Підсумковим контролем буде зарахування виконаного звіту та його захист.

36...60 балів Студент повністю виконав програму практики; оформив всю необхідну документацію, продемонстрував практичні навички проведення занять з фізичної терапії. Звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту обґрунтовані; звіт має якісне оформлення..

31...35 Студент повністю виконав програму практики; документація за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики, але має незначні недоліки; основні положення обґрунтовані; задовільне оформлення; звіт дозволяє виявити наявність практичних умінь, передбачених програмою практики, незначні недоліки, які при цьому спостерігаються, студент виправляє сам.

21...30 Студент повністю виконав програму практики; оформлена документація відповідає вимогам програми, але має недоліки за структурою і змістом; основні положення недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення задовільна; звіт не дозволяє в повній мірі виявити оволодіння практичними навичками, які передбачені програмою практики.

11...20 Студент повністю виконав програму практики; документація має недоліки за структурою і змістом; основні положення недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення документації задовільна; звіт не дозволяє в повній мірі виявити оволодіння практичними навичками, передбаченими програмою практики.

0...10 Студент виконав менше 50% програми практики і представив документацію незадовільного змісту і якості оформлення; звіт показує відсутність практичних навичок, передбачених програмою практики.

Захист звіту практики – 0-40 балів. Під час захисту звіту оцінюється аргументованість, відповідальність оволодіння практичними навичками, передбаченими програмою практики

Поєднання навчання та досліджень

Діючі студентські наукові гуртки "Фізична терапія, ерготерапія: обстеження, складання та впровадження програм фізичної терапії, ерготерапії", "Діагностика стану здоров'я пацієнтів та складання програм фізичної терапії".

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

1. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм: навчальний посібник. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2016. 311 с.

2. Вакуленко Л.О., Клапчук В.В., Вакуленко Д.В. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 372 с.

3. Вержиховська О.М., Бонецька О.М., Козак А.В. Теорія і спеціальна методика виховання дітей з особливостями інтелектуального розвитку: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2013. 372 с.

4. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навчальний посібник. Рівне, 2018. 186 с.
5. Григус І.М., Брега Л.Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2018. 268 с.
6. Григус І.М., Нагорна О.Б. Основи фізичної терапії: навчальний посібник. Одеса: Олді+. 2022. 150 с.
7. Григус І.М., Пелех Ю.В., Михайлова Н.Є. Бакалаврська (дипломна) робота: методичні рекомендації. Рівне: Редакційно-видавничий центр „Тетіс”, 2005. 56 с.
8. Ільченко І.С. Арт-терапія: навчальний посібник для студентів. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. 150 с.
9. Комар І., Гальма Л. Соціально-педагогічні аспекти каністерапії. Молодь і ринок. 2012. № 4. С. 96-99.
10. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: Навч. посібник. Київ: Олімпійська література, 2006. 196 с.
11. Михайлова Н.Є. Лікувальна фізична культура і лікарський контроль : навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8115 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 232 с.
12. Михайлова Н.Є. Просвітницька робота з батьками щодо фізичної реабілітації дітей з вродженою клишоногістю. Теорія та методика фізичного виховання: науково-методичний журнал. Харків, 2012. № 2 (88). С. 41-43.
13. Мошгук В. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. для самост. роботи студ. / В. Мошгук, В. Терес; МОН України; ДДПУ ім. І. Франка. Дрогобич: [РВВ ДДПУ ім. І. Франка], 2010. 117 с.
14. Мухін В.М. Фізична реабілітація: підручник. К.: Олімпійська література, 2010. 488 с.
15. Нестерчук Н. Теоретико-методичне обґрунтування концепції фізичної реабілітації дітей з вродженою клишоногістю. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт: журнал. уклад. А.В. Цьось, А.І. Альошина. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. Вип. 24. С. 94-98.
16. Нестерчук Н., Мацишина К., Григус І., Скальські Д. Основні аспекти фізичної реабілітації дітей зі сколіозом. Medycyna I zdrowie. Wybrane aspekty ratownictwa. Redakcja naukowa. Tom 3. Gdynia – Gdańsk – Starogard Gdański. 2018. С. 65-74.
17. Нестерчук Н., Ніколенко О., Гайнуліна І. Фізична терапія за наявності підвищеного тону нижніх кінцівок у дітей. Фізична терапія, здоров'я, фізична культура та педагогіка. Монографія. Рівне. 2021. С. 77-84.
18. Нестерчук Н., Скальські Д., Євтух М., Осіпчук І. Технологія фізичної реабілітації недоношених дітей. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт: журнал / уклад. А. В. Цьось, А. І. Альошина. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. Вип. 29. С. 118-123.
19. Нестерчук Н., Бовгиря А., Григус І., Скальські Д. Фізична реабілітація дітей з аутизмом. Medycyna I zdrowie. Wybrane aspekty ratownictwa. Redakcja naukowa. Tom 3. Gdynia – Gdańsk – Starogard Gdański. 2018. С. 34-44.
20. Нестерчук Н.Є., Левчук Є.А., Гамма Т.В., Гірак А.М. Фізична реабілітація недоношених дітей. Реабілітаційні та фізкультурно-рекреаційні аспекти розвитку людини. Рівне. 2020. № 6. С.37-44.
21. Нестерчук Н.Є., Малюк І.С., Григус І.М., Скальські Д. Специфіка проведення фізичної реабілітації дітей з затримкою психічного розвитку. Bezpieczenstwo i zdrowie. Wybrane zagadnienia. Redakcja naukowa. 2018. С. 59-68.
22. Нестерчук Н.Є., Осіпчук І.О., Подолянчук І.С. Фізична реабілітація дітей з синдромом Дауна. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт : зб. наук. праць. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. Вип. 3 (111). С. 105-109.
23. Нестерчук Н.Є., Подолянчук І.С., Сидорук І.О., Ніколенко О.І., Небова Н.А. Теоретичні аспекти формування ігрової діяльності дітей дошкільного віку з затримкою психічного розвитку. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. № 2 (122) 2020. 125-130 с.
24. Нестерчук Наталія Євгенівна. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації дітей з вродженою клишоногістю. Дисертація д-ра наук з фіз. виховання та спорту: 24.00.03, Львів. держ. ун-т фіз. культури. Львів, 2015. 487 с.
25. Основи наукових досліджень: навч. посібник. В.І. Саюк, О.Л. Ануфрієва, Н.Ю. Волянчук, Н.В. Гузій; за ред. В.І. Саюк, Є.Р. Чернишової. К.: Пед. думка, 2012. 144 с.
26. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник [Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.]; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль: ТДМУ. 2018. 372 с.

27. Педіатрія: національний підручник: у 2-х т. /За ред. професора В.В. Бережного. К., 2013. 1024 с.
28. Пилипчук М.І. Основи наукових досліджень: підручник. М.І. Пилипчук, А.С. Григор'єв, В.В. Шостак. К.: Знання, 2007. 270 с. : табл.
29. Порада А.М. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль: підручник. А.М. Порада, О.В. Порада. Київ: Медицина, 2011. 295 с.
30. Породько М.І. Фізична реабілітація і аутизм: [навч. посіб.]. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. 2018. 53 с.
31. Романюк О., Нестерчук Н. Облаштування міста під незрячих і слабозорих. Фізична терапія, здоров'я, фізична культура та педагогіка. Монографія. Рівне. 2021. С. 85-94.
32. Скальські Даріуш, Ковальські Даміан, Скальська Ельжбета, Григус Ігор, Нестерчук Наталія. Фізична культура в контексті ранньої дитячої освіти. *Kultura fizyczna, pedagogika, zdrowie i fizjoterapia. Monografia. Starogard Gdański 2020. 15-25.*
33. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. В.В. Абрамов, В.В. Клапчук, О.Б. Неханевич [та ін.]; за ред. професора В.В. Абрамова та доцента О.Л. Смирнової. Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. 456 с.
34. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вузів; МОН України. К.: Слово, 2004. 240 с.
35. Чудна Р.В. Адаптивне фізичне виховання дітей з вадами розвитку: [навч.-метод. посіб.]. Київ; Донецьк: Норд-Прес, 2011. 312 с.
36. Швед М.І. Сучасні стратегії лікування та реабілітації хворих на інфаркт міокарда. М.І. Швед, Л.В. Новицька. К.: Медкнига, 2013. 144 с.
37. Graczyk M., Skalski D. W., Kowalski D., Grygus I., Kindzer B., Nesterchuk N. Rozwój poznawczy, emocjonalny i społeczny dzieci niepełnosprawnych pod wpływem hipoterapii. Реабілітаційні та фізкультурно-рекреаційні аспекти розвитку людини. Рівне. 2022. № 11. С.146-156.
38. Grygus I. (2017). The role of physical activity in the rehabilitation of patients suffering from mild persistent bronchial asthma. *Physical Activity Review*, 5: 155-166.
39. Grygus I., Kochanowicz M., Mieszkowska M. Fizjoterapia w pulmonologii = Physiotherapy in pulmonology. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Kraków, 2016. 160 p.
40. Grygus I., Maistruk M., Zukow W. (2017). Effect of Physical Therapy on Respiratory Function in Patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease. *Collegium Antropologicum*. 41.3: 255-261.
41. Grygus I., Nagorna O., Nesterchuk N., Nogas A., Podoliaka P., Gamma T. (2021). A clinical case of physical therapy of a child with multiple sulfatase deficiency. *Med. perspek.* 26(2):202-7.
42. Grygus I., Nesterchuk N., Zukow W., Nikolenko O., Prymachok L. (2019). The quality of life in COPD patients in the process of physical rehabilitation. *Journal of Physical Education and Sport*, Vol. 19 (issue 2), 1126–1132.
43. Grygus, I, Maistruk, M., Zukow, W. (2019). Efficiency physical rehabilitation patients with chronic obstructive pulmonary disease with moderate severity. *Journal of Human Sport and Exercise*, 14(4proc), 841-851.
44. Mahlovanyy A., Grygus I., Kunynets O., Hrynovets V., Ripetska O., Hrynovets I., Buchkovska A., Mahlovana G. Formation of the mental component of the personality structure using physical activity. *Journal of Physical Education and Sport*, Vol 21 (Suppl. issue 5), 3053–3059.
45. Nesterchuk N., Grygus I., Ievtukh M., Kudriavtsev A., Sokolowski D. (2020). Impact of the wellness programme on the students' quality of life. *Journal of Physical Education and Sport*, Vol 20 (Supplement issue 2), 929–938.
46. Nesterchuk N., Grygus I., Krzysztof Prusik, Walery Zukow. The technique of physical rehabilitation in clubfoot. *Physiotherapy Quarterly* 2019, 27(1), 25–34 (ISSN 2544-4395)
47. Nesterchuk Nataliia, Sydoruk Inna, Tryfonyuk Liliya, Zdanyuk Vadym, Prusik Krzysztof. (2021). Modern approaches to ergotherapy of children with the Down syndrome. *Journal of Physical Education and Sport*, Vol 21 (Suppl. issue 5), 2981–2986. **Scopus** DOI:10.7752/jpes.2021.s5396
48. Rehabilitacja medyczna. Pod redakcją prof. dr. hab. med. Milanowskiej K., prof. dr. med. Degi W. Wydanie czwarte. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2003. 524 s.
49. Sabadosh M., Lazarieva O., Andrieieva O., Zharova I., Grygus I., Vitomska M., Kovelska A., Martseniuk I., Ostrowska M., Napierala M., Hagner-Derengowska M., Kaluzny K., Muszkieta R., Zukow W., Smolenska O. (2021). Results of physical rehabilitation of primary school children with recurrent bronchitis at sanatorium. *Journal of Physical Education and Sport*, Vol 21 (Suppl. issue 5), 2796–2802.

<p>1. Положення про відділення реабілітації кардіологічних хворих https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1214-17</p> <p>2. https://health.nuwm.edu.ua/index.php/rehabilitation</p>
Дедлайни та перескладання
<p>Перездача відбувається шляхом відпрацювання практики у вільний від аудиторних годин час з іншою підгрупою студентів. Можливе отримання додаткових балів за волонтерську роботу у реабілітаційному центрі кафедри.</p> <p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.</p>
Неформальна та інформальна освіта
<p>Студенти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/.</p> <p>Студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даного освітнього компоненту, його програми, та перевірялись в підсумковому оцінюванні.</p>
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання
<p>До керування клінічної практики долучені:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нестерчук Н.Є. – завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, доктор наук з фізичного виховання і спорту (спеціальність 24.00.03 Фізична реабілітація), професор, має практичний досвід розробки та впровадження програм фізичної терапії, довготривалі закордонні стажування; - Григус І.М. – доктор медичних наук (спеціальність 14.01.33 Медична реабілітація, фізіотерапія та курортологія), професор, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, має практичний досвід роботи у відділенні відновного лікування та нетрадиційної медицини Рівненської обласної клінічної лікарні, довготривалі закордонні стажування; - Нагорна О.Б. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту (спеціальність 24.00.03 Фізична реабілітація), доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії, працює за сумісництвом вчителем-реабілітологом Рівненського навчально-реабілітаційного центру «Особлива дитина»; - Котяй Н.І. – ст. викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії за сумісництвом (вчитель-реабілітолог закладу дошкільної освіти (ясла-садок) компенсуючого типу (спеціальний) "Центр Пагінець" Рівненської міської ради); - Ставінська О.М. – ст. викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії за сумісництвом (вчитель-реабілітолог закладу дошкільної освіти (ясла-садок) компенсуючого типу (спеціальний) "Центр Пагінець" Рівненської міської ради).
Правила академічної доброчесності
<p>Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці.</p> <p>Здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення звіту на доопрацювання, не допущення до захисту практики та ін.</p> <p>В цілому студенти та викладачі мають дотримуватися «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП» (http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/)</p>
Вимоги до відвідування
<p>Студент зобов'язаний відвідувати базу клінічної практики відповідно до зазначених термінів та виконувати завдання під час проходження практики.</p> <p>Відпрацювати пропущені дні можна при проведенні практики з іншою групою за тією ж темою або під час консультацій з предмету.</p> <p>Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p> <p>Здобувачі можуть під час проходження практики використовувати мобільні телефони та ноутбуки за дозволом керівника практики.</p>
Оновлення
<p>За ініціативою розробників зміст даного курсу оновлюється, враховуючи зміни у законодавстві</p>

України, наукові досягнення фізичної терапії.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

У НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>

- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

- електронні бібліотеки: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

- Як знайти статтю у Scopus: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohuavtoram>

- База періодичних видань: <https://www.scimagoir.com/>

- Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvostidostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Розробники:

Нестерчук Наталія Євгенівна, доктор наук, професор, завідувач

Григус Ігор Михайлович, доктор медичних наук, професор, директор

Нагорна Ольга Борисівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент